

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор

11

ТРЕТИ ПЕРИОД

От разделението на Църквите (1054 г.) до сегашно време
§1. Характер на този период 15

ИЗТОЧНА ЦЪРКВА ГЛАВА I

Външното състояние на Източната Църква

§2. Бедственото положение на източните християни в епохата на кръстоносните походи	17
§3. Превземането на Константинопол от турците и падането на Византийската империя	22
§4. Отношение на турското правителство към Църквата при Мухамед II (1451–1482)	24
§5. Отношението на Мухамедовите приемници към Църквата до края на XVI век	28
§6. Положението на християните под турското владичество през XVII и XVIII век	29
§7. Съдбата на Православната църква на Изток през XIX век	34
§8. Основаване на самостоятелна Гръцка църква	36

Исторически преглед и сегашното положение на Православните славянски църкви

§9. Православната църква в България	42
§10. Православната църква в Сърбия	51
§11. Православната църква в Румъния	67
§12. Православната църква в Грузия	78
§13. Православната църква на о. Кипър	84
§14. Синайската православна църква	89
§15. Православната църква в Русия	90

Исторически преглед, положение и уредба на новообразуваните Православни църкви след Общоевропейската война

§16. Православна църква в Полша	113
§17. Православна църква в Литва	118
§18. Православна църква в Латвия	119
§19. Православна църква в Естония	122

§20. Православна църква във Финландия	124
§21. Православна църква в Албания	127
ГЛАВА II	
<i>Църковно управление</i>	
§22. Правата на патриарсите и техните взаимоотношения. Права, власт и значение на Цариградския патриархат	133
§23. Отношението на византийските императори към патриарсите	136
§24. Отношение на турското правителство към патриарсите	139
§25. Най-забележителни патриарси в периода XII–XIX в.	140
§26. Съвременното състояние на Цариградския патриархат	147
<i>Исторически преглед и съвременно състояние на Александрийския, Антиохийския и Иерусалимския патриархати</i>	
§27. Александрийски патриархат	151
§28. Антиохийски патриархат	153
§29. Иерусалимски патриархат	156
§30. Поместни събори	160
§31. Църковни имущества и издръжка на духовенството	161
ГЛАВА III	
<i>Духовно просвещение</i>	
§32. Грижите на византийските императори и патриарси за образоването въобще и в частност за богословското	166
§33. Богомилска ерес	170
§34. Най-забележителни църковни писатели при Комниновци (1050–1250) и Палеологовци (1250–1450)	174
§35. Общ поглед върху състоянието на духовно просвещение на Изток под турско иго	183
§36. Учебни заведения и други образователни средства на Изток през XIX в.	189
§37. По-известни църковни писатели на Изток през епохата на турското владичество	192
ГЛАВА IV	
<i>Богослужение и християнски живот</i>	
§38. Състояние на богослужението през византийска –	

та и турската епохи; ограничаване свободата на християните от турците при извършване богослужението; бедност на храмовете	200
§39. Запазване древния богослужебен чин. Нови чино-последования и празници	202
§40. Състояние на християнския живот. Нравствен упадък на клир и миряни. Развитие на северията	204
§41. Състояние на монашеството; неблагоприятни условия за неговото развитие; строгост на живота в светогорските и студийски манастири	209
ЗАПАДНА ЦЪРКВА	
ГЛАВА I	
<i>История на Римската църква от отпадането ѝ от вселенската църква до началото на Реформацията (1054–1517)</i>	
§42. Разпространение на Римската църква. Характер на мисионерската дейност на латинците	214
<i>Папство</i>	
§43. Борба на папите с владетелите за независимост в църковните работи	216
§44. Борба на папите с владетелите за първенство в светските работи	222
§45. Борба на папите с Хохенщауфените	226
§46. Постепеният упадък на папското могъщество	229
§47. Авиньонски плен на папите	232
§48. Опити за ограничаване на папската власт в светски работи	234
<i>Монашество</i>	
§49. Общ поглед върху състоянието на монашеството от XI–XV в. Монашески ордени	239
<i>Богослужение</i>	
§50. Общ поглед върху богослужението. Влияние на изкуството върху богослужебната обстановка и развитието на обредността	247
§51. Нови отклонения на Рим от богослужебния ред на Вселенската църква. Причастване на миряните под един вид. Празниците Непорочно зачатие и Тяло Христово	248
<i>Богословска наука. Ереси и секти</i>	
§52. Главни богословски направления в XI–XV в. Схоластика и мистика	250
§53. Секти в Римската църква през XI–XV в. Катари и	

Валденси	259	
<i>Подготовка на Реформацията</i>		
§54. Общо недоволство от Римската църква и стремеж за нейното реформиране	264	
ГЛАВА II		
<i>Реформацията и борбата на Римската църква против нея</i>		
§55. Реформаторските движения в Германия	278	
§56. Мартин Лютер. История на реформацията в Германия и основаване на Лютеранская църква	279	
§57. Главните точки на вероучението и особеностите на Лютеранското църковно устройство	282	
§58. Кратък преглед на разпространението на лютеранството	284	
§59. Реформаторско движение в Швейцария и основаване на реформаторска църква. Улрих Цвингли и Калвин и основните положения на тяхното вероучение	285	
§60. Разпространение на реформаторството	287	
§61. Църковна реформа в Англия и основаване на англиканската епископална църква; главни особености на вероучението и църковното устройство на англиканите	288	
§62. Протестантски секты	291	
§63. Богословска наука у протестантите	299	
<i>Борба на Римската църква против протестантизма</i>		
§64. Тридентски събор	302	
§65. Иезуитски орден	305	
§66. Нови монашески ордени и конгрегации	310	
§67. Вътрешни спорове в Протестантската църква – галиканство, янсенизъм, мистицизъм и квиетизъм	311	
§68. Римокатолическа богословска наука	316	
ГЛАВА III		
<i>Римската църква и протестантизма от XVIII век до наше време</i>		
§69. Политиката на западноевропейските държави по отношение на Римската църква	322	
<i>Вътрешно развитие на римския католицизъм</i>		
§70. Стремеж за ограничаване на папската власт в XVIII в. (Фебронянство)	335	
§71. Издигане на папството в епохата на реставрацията. Възстановяване на Иезуитския орден. Ултра-		
монтажната партия, нейното и на Иезуитския орден влияние върху църковните работи	337	
§72. Пий IX и неговата вътрешна политика. Провъзгласяване на доктрина за непорочното зачатие на Пресвета Дева. Силабус на папата	338	
§73. Ватиканският събор и доктрина за папската непогрешимост	340	
§74. Отделяне на старокатолиците от Римската църква	341	
§75. Богословска наука и най-важните ѝ представители	344	
§76. Модернизъм	347	
§77. Американизъм	350	
<i>Богослужение и християнски живот</i>		
§78. Особености на богослужението	351	
§79. Християнски живот. Обновление на клира и монашеството. Нови монашески конгрегации и характер на тяхната дейност	353	
§80. Влияние на йерархията и монашеството върху религиозността на светското общество; средства за влияние; индулгенции, поклонничество и канонизация на светии	356	
§81. Отношението на Ватикана към социалните въпроси. Енциклики на папа Лъв XIII	357	
§82. Политически и социални организации на римокатолиците в Германия, Италия и Франция. Либерален католицизъм	359	
§83. Старокатолици, тяхната организация, учение и отношенията им с православната църква по въпроса за съединяването им	362	
§84. Мариавити	364	
§85. Католически мисии между езичниците	365	
<i>Протестантизмът в XVIII и XIX в.</i>		
§86. Вътрешно развитие – протестантска ортодоксия към края на XVII в.	367	
§87. Пиетизъм и неговото значение в историята на протестантизма	368	
§88. Влияние на рационализма и немския идеализъм върху протестантизма	369	
§89. Евангелистка уния и засилването на конфесионализма. Църковните партии в немското протестантизъм	370	
§90. Стремеж за обединение на немското протестантизъм. Противокатолически организации	372	
§91. Въвеждане на синодалното устройство	373	

Англиканска църква

§92. Църковни партии в англиканството; протестантски течения в англиканството; латitudинаризъм и евангелистко движение	374
§93. Оксфордското католическо движение (пюезизъм) и неговото влияние върху живота на англиканска-та църква	375
§94. Протестантството в другите страни	379
§95. Нови протестантски секти в XVIII и XIX в.	385

Богословска наука

§96. Влиянието на новата философия върху науката в протестантството	398
---	-----

Религиозно-практическа дейност в протестантството

§97. Протестантски мисии и библейски общества	411
§98. Вътрешна мисия. Благотворителни учреждения; религиозно обучение в училището и отношение към социалния въпрос	412

ГЛАВА IV

Отношение на западните вероизповедания към Православната църква

§99. Лионска и Флорентийска унии	417
§100. Католическа пропаганда на Изток	420
§101. Папски енциклики за съединението на църквите	424
§102. Защита на православието от протестантството; контакти на протестантите при патриарсите Иоасаф II и Иеремия II	427
§103. Събори, които защитавали православието от протестантството: Цариградски (1683 г.), Яшки (1643 г.) и Иерусалимски (1672 г.)	430
§104. Стремежи в англиканството към сближение с Православната църква	432